

(ร่าง)

โครงการวิจัยด้านสังคมศาสตร์/พฤติกรรมศาสตร์
(Research Protocol for Social/Behavioral Research)

ก. ข้อมูลโครงการวิจัย/ผู้วิจัย

- ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
- หัวหน้าโครงการวิจัยและหน่วยงานที่สังกัด (ระบุชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) รวมทั้งหมายเลขโทรศัพท์ และ Email address
- ผู้ร่วมโครงการวิจัยและหน่วยงานที่สังกัด (ระบุชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) รวมทั้งหมายเลขโทรศัพท์ และ Email address
- ผู้ให้ทุนสนับสนุนและที่อยู่ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
- Sponsor Protocol Code (ถ้ามี)

ข. รายละเอียดโครงการวิจัย

- ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย
- คำถามการวิจัย
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- นิยามศัพท์เฉพาะ (ถ้ามี)
- แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- กรอบแนวคิดในการวิจัย (ถ้ามี)
- สมมติฐานของการวิจัย (ถ้ามี)
- ระเบียบวิธีวิจัย
 - ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (การวิจัยเชิงปริมาณ)/กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูล (การวิจัยเชิงคุณภาพ)
 - จำนวนคน โปรดระบุจำนวนและเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดขนาดตัวอย่าง (สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ) และ/หรือจำนวนผู้ให้ข้อมูล (สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ) และหากโครงการวิจัยมีหลายขั้นตอน โปรดระบุจำนวนตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งเกณฑ์การคัดเข้า/คัดออกของแต่ละระยะให้ชัดเจน ในกรณีที่งานวิจัยมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โปรดระบุเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งกลุ่ม

- ในกรณีที่ประเด็นวิจัยมีความอ่อนไหว และจะนำเครื่องมือวิจัยไป try out กับบุคคลเปราะบาง ขอให้ส่งเครื่องมือวิจัย (เช่น แบบสอบถาม) มาให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนนำเครื่องมือวิจัยไป try out และขอให้ระบุวิธีการเข้าถึงบุคคลกลุ่มดังกล่าวด้วย
- จะนำบุคคลเปราะบางเข้าร่วมโครงการวิจัยหรือไม่ หากใช่ โปรดระบุว่าเป็นคนกลุ่มใด และระบุเหตุผล/ความจำเป็นที่ต้องศึกษาในกลุ่มนี้
- วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (การวิจัยเชิงปริมาณ)/วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูล (การวิจัยเชิงคุณภาพ)
- เกณฑ์คัดเข้า (หรือคุณสมบัติของอาสาสมัคร) และเกณฑ์คัดออก
(หมายเหตุ: เกณฑ์คัดออกไม่ใช่สิ่งที่อยู่ตรงข้ามกับเกณฑ์คัดเข้า แต่เป็นเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพื่อไม่นำบุคคลเข้าสู่วิจัยตั้งแต่แรก) หากคัดบุคคลเข้าร่วมการวิจัยแล้ว แต่ต้องนำบุคคลออกการวิจัยด้วยเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง เรียกว่า “การถอนอาสาสมัครออกจากการวิจัย” ไม่ใช่ “การคัดออก”
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก ประเด็นในการทำสนทนากลุ่ม แนวทางการสังเกตแบบมีส่วนร่วม/ไม่มีส่วนร่วม แบบวัด แบบทดสอบ โปรแกรมการฝึก และหลักสูตรที่จะใช้ในการทดลองสอน ฯลฯ) หมายเหตุ: หากเป็นแบบสอบถามที่มีลิขสิทธิ์ หรือพัฒนาโดยบุคคลอื่นต้องได้รับอนุญาตในการนำมาใช้ในการวิจัย (ยกเว้น แบบสอบถามที่อยู่ในเว็บไซต์ที่ให้คุณค่าทั่วไปสามารถเข้าไปทำแบบประเมินนั้น ๆ ได้ โดยสาธารณะ เช่น แบบสอบถามของกรมสุขภาพจิต เป็นต้น)
- วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - เชิงปริมาณ (โปรดระบุ)
 - เชิงคุณภาพ (โปรดระบุ)
 - หากงานวิจัยนั้นมีหลายระยะ ขอให้ระบุวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดในแต่ละระยะให้ชัดเจนด้วย
 - หากมีผู้ช่วยนักวิจัย (Research Assistant) ขอให้ระบุคุณสมบัติ ความรับผิดชอบ และการเตรียมความพร้อมให้ผู้ช่วยนักวิจัยก่อนดำเนินการวิจัย
- ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย (ระบุปี เดือน วัน) และระบุจำนวนครั้งในการเก็บรวบรวมข้อมูล/การทำกิจกรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย
- พื้นที่วิจัย (พื้นที่กายภาพและ/หรือพื้นที่ออนไลน์) ขอให้ระบุให้ชัดเจน พร้อมทั้งให้เหตุผลของการเลือกพื้นที่วิจัย
- การวิเคราะห์ข้อมูล
 - เชิงปริมาณ (โปรดระบุสถิติที่ใช้)
 - เชิงคุณภาพ (โปรดระบุ เช่น การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา)

ค. ประเด็นด้านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

- วิธีการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเชิญชวนให้เข้าร่วมการวิจัย โปรดอธิบายให้ครอบคลุมอาสาสมัครทุกกลุ่มและการวิจัยในทุกระยะ (เช่น การทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังพื้นที่วิจัย/หน่วยงาน การโทรศัพท์ การติดต่อผ่าน Email การติดต่อผ่านผู้รู้ (Gatekeeper) การไปพบด้วยตนเอง การประกาศเชิญชวนผ่านเว็บไซต์หรือสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น **หมายเหตุ** - ในกรณีที่เป็นการประกาศเชิญชวนผ่านเว็บไซต์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ขอให้ส่งข้อความที่จะประกาศหรือโปสเตอร์มาให้คณะกรรมการฯ พิจารณาด้วย)
- รูปแบบการให้ความยินยอมของอาสาสมัคร
 - การลงนาม (Written consent)
 - ด้วยวาจา (Verbal consent)
 - โดยการกระทำ (Action consent) (โดยทั่วไป จะใช้วิธีการนี้สำหรับโครงการวิจัยที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย ประเด็นวิจัยไม่อ่อนไหว และอาสาสมัครไม่ใช่บุคคลเปราะบาง)
- กระบวนการขอความยินยอมอาสาสมัคร
 - ใครเป็นผู้ขอความยินยอม (ผู้ขอความยินยอมไม่ควรเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในการชักจูง/โน้มน้าว/ชี้นำกลุ่มเป้าหมายให้เข้าร่วมการวิจัยด้วยความเกรงใจ)
 - ขอความยินยอมเมื่อใด (ควรระบุว่าหลังจากกลุ่มเป้าหมายได้รับการชี้แจง/อธิบายรายละเอียดของโครงการวิจัย ชักถามข้อสงสัย และมีเวลาตัดสินใจอย่างเพียงพอ)
 - ขอความยินยอมที่ใด (ระบุให้ชัดเจนว่าเป็นสถานที่ใดพร้อมทั้งให้ทางเลือกกับอาสาสมัคร เช่น “บ้านของอาสาสมัคร หรือสถานที่อื่น ๆ ที่อาสาสมัครสะดวกและมีความเป็นส่วนตัว” หากเป็นพื้นที่ออนไลน์ ขอให้ระบุให้ชัดเจน เช่น Google Meet, Zoom Meeting เป็นต้น)
- ค่าชดเชยการเสียเวลา/ค่าเดินทาง/ของที่ระลึก (ในกรณีที่เป็นอย่างที่ระลึก โปรดระบุประเภทของที่ระลึก จำนวนชิ้น และมูลค่า รวมทั้งระบุว่ามอบให้เมื่อใด) **หมายเหตุ**:
 - 1. ขอให้นักวิจัยหลีกเลี่ยงการใช้คำว่า “ค่าตอบแทน” เนื่องจากการเข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นการอาสาสมัคร
 - 2. สิ่งที่จะมอบให้อาสาสมัครต้องไม่มีมูลค่ามากเกินไปจนเป็นการจูงใจให้บุคคลเข้าร่วมโครงการวิจัยมากเกินไป
 - 3. ขอให้นักวิจัยหลีกเลี่ยงการสุ่มจับรางวัลโดยไม่จำเป็น เนื่องจากจะมีลักษณะเป็นการโน้มน้าว/จูงใจมากเกินไป
- ประโยชน์
 - ต่ออาสาสมัคร (ระบุประโยชน์โดยตรงต่ออาสาสมัคร)
 - ต่อชุมชน/องค์กร/สังคม/แวดวงวิชาการ (ระบุให้ชัดเจนว่าเป็นประโยชน์ต่อใคร และเป็นประโยชน์ในลักษณะใด)
 - **หมายเหตุ**:

- 1. หากไม่มีประโยชน์โดยตรงต่ออาสาสมัคร ขอให้ระบุว่า “ไม่มี” จากนั้นให้ระบุว่าจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน/องค์กร/สังคม/แวดวงวิชาการ ในลักษณะใด
- 2. งานวิจัยที่มีประโยชน์โดยตรงต่ออาสาสมัครมักเป็นงานวิจัยที่ให้อาสาสมัครเข้ารับการฝึกฝน ได้รับการอบรม ฝึกทักษะ ปฏิบัติ หรือมีการแทรกแซง (Intervention) ทั้งนี้ การให้อาสาสมัครตอบแบบสอบถาม/ให้สัมภาษณ์/ถูกสังเกตพฤติกรรม/เข้าร่วมสนทนากลุ่ม มักไม่มีประโยชน์โดยตรงต่ออาสาสมัคร แต่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน/องค์กร/สังคม/แวดวงวิชาการ
- ความเสี่ยง/ผลกระทบ รวมทั้งแนวทาง/มาตรการป้องกันความเสี่ยง และการแก้ไขหากเกิดความเสี่ยง/ผลกระทบดังกล่าว
 - ความเสี่ยง/ผลกระทบต่ออาสาสมัคร
 - ความเสี่ยง/ผลกระทบต่อชุมชน/องค์กร/สังคม
 - ความเสี่ยง/ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้วิจัย (ถ้ามี)

หมายเหตุ:

1. งานวิจัยทุกเรื่องมีความเสี่ยงทั้งสิ้น จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับกรณี การทำให้อาสาสมัครเสียเวลาในการตอบแบบสอบถาม/การให้สัมภาษณ์ หรือการทำให้อาสาสมัครรู้สึกอึดอัด ไม่สะดวก หรือไม่สบายใจ ถือเป็นความเสี่ยงอย่างหนึ่ง
2. หากทำวิจัยกับบุคคลเปราะบาง ขอให้ระบุแนวทางการปกป้องบุคคลกลุ่มนี้เป็นพิเศษ (Additional Safeguard)
- วิธีการปกป้อง/รักษาความลับของอาสาสมัคร โปรดระบุรายละเอียด
 - วิธีการปกป้องความเป็นส่วนตัว (Privacy) เช่น การนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม การไม่ถามข้อมูลส่วนบุคคลในแบบสอบถามที่สามารถเชื่อมโยงถึงอาสาสมัคร การไม่ถ่ายภาพ/ไม่บันทึกวิดีโอทัศน การใช้รหัสหรือนามสมมุติแทนชื่อและนามสกุลของอาสาสมัคร การวิจัย เป็นต้น
 - วิธีการรักษาความลับ (Confidentiality) เช่น การเก็บข้อมูลที่ได้ไว้ในที่ปลอดภัย (เช่น ซินค์หรือตู้เก็บเอกสารที่มีกุญแจล็อก) การเก็บข้อมูลที่เป็นไฟล์ไว้ในคอมพิวเตอร์หรือ External Hard Disk ที่มีการใส่ Password การจำกัดจำนวนผู้เข้าถึงข้อมูล การทำลายข้อมูลหลังจากเสร็จสิ้นการวิจัย เป็นต้น
 - หากจะนำข้อมูลไปใช้ในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ (การประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ การตีพิมพ์บทความในวารสาร รวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ ขอให้ระบุวิธีการปกป้องความเป็นส่วนตัวของอาสาสมัคร

ง. การผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของผู้วิจัยหลักและผู้ร่วมวิจัย (ขอให้ระบุรายละเอียดของการอบรม พร้อมแนบหลักฐานผ่านการอบรม)

หมายเหตุ: สำหรับนักวิจัยที่ยื่นโครงการวิจัยด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อรับการพิจารณา
ด้านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ขอให้แนบหลักฐานการผ่านการอบรมฯ ด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรม
ศาสตร์ หรือที่เกี่ยวข้อง และหลักฐานดังกล่าวยังไม่หมดอายุในระหว่างการพิจารณาโครงการวิจัย

คำรับรอง

“ข้าพเจ้าขอยืนยันว่า ข้อความในเอกสารฉบับนี้เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้า/ผู้ร่วม
โครงการวิจัย/ผู้ช่วยนักวิจัย ยังไม่ได้เริ่มเก็บข้อมูลจากอาสาสมัครของโครงการวิจัยนี้”

..... (ลงนาม)

()

หัวหน้าโครงการวิจัย

...../...../..... (วัน/เดือน/ปี)

หมายเหตุ:

ขอให้ใช้แบบฟอร์ม ทั้ง Information Sheet และ Consent Form ของ CREC โดยปรับเนื้อหาให้
สอดคล้องกับรูปแบบการวิจัย และตัดข้อความที่ไม่เกี่ยวข้องออก และขอให้ใช้แบบฟอร์มนี้สำหรับทุกพื้นที่วิจัย
(ในกรณี Multicenter Research)